

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 180/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť H. G., R., zastúpenej advokátom JUDr. D. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 11 Co 21/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 29. marca 2010 doručené podanie H. G. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. D. P., označené ako „*Podnet na začatie konania vo veci porušenia základného práva na právnu i inú súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR*“, ktorým namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 11 Co 21/2009.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že v označenom súdnom konaní krajský súd rozhodoval o odvolaní odporcu (bývalého manžela sťažovateľky) proti rozsudku Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 C 9/2008 z 15. decembra 2008, ktorým mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu sťažovateľky (príspevok na výživu rozvedeného manžela podľa § 72 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) sumou 165,97 € (5 000 Sk) mesačne počnúc 14. októbra 2008 vždy do 20-teho dňa v mesiaci a zároveň uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom. Proti rozsudku okresného súdu sa odporca odvolal, a to proti výroku o výške vyživovacej povinnosti nad 66,38 € (2 000 Sk), keďže táto čiastka medzi účastníkmi sporná nebola a odporca ju sťažovateľke dobrovoľne platil už v predchádzajúcom období, a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a v čiastke 99,59 € (3 000 Sk) návrh sťažovateľky zamietol. Krajský súd považujúc za preukázané, že rozsudok okresného súdu, ktorým rozhodol o výške príspevku sťažovateľke, je správny, sa v odvolacom konaní zaoberal iba časťou príspevku v rozsahu, v akom ho napadol odporca. Opravné uznesenie č. k. 11 Co 21/2009-167 vydané krajským súdom 10. marca 2010 na podnet sťažovateľky sa netýka výroku rozsudku, opravu vykonal krajský súd iba v texte odôvodnenia.

Sťažovateľka namieta, že postupom krajského súdu v odvolacom konaní a jeho rozhodnutím v spojení s opravným uznesením došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces tým, že bol vynesený zmätočný rozsudok, keďže podľa názoru sťažovateľky rozsudkom krajského súdu bol výrok prvostupňového súdu potvrdený, ale v skutočnosti zmenený, a to tak, že výživné sťažovateľke bolo zo sumy 165,97 € znížené na 99,54 €, a uvedený nedostatok krajský súd neodstránil ani svojím opravným uznesením. Sťažovateľka namieta, že uvedený postup odvolacieho súdu nemá oporu v zákone a je aj rozpore so zaužívanou súdnou praxou.

Uvedeným postupom došlo podľa tvrdení sťažovateľky k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, a to tým, že jedným a tým istým výrokom rozsudku krajský súd potvrdil a zároveň zmenil rozsudok prvostupňového súdu v rozpore s jeho odôvodnením. Takýto procesný postup, ktorý podľa názoru sťažovateľky nemá oporu

v Občianskom súdnom poriadku, je v priamom rozpore s ústavou a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol, že krajský súd porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadala o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 5 000 € a úhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, IV. ÚS 35/2010).

5. Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Článok 46 ods. 1 ústavy je ústavným základom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50). Zároveň podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o tejto ochrane ustanoví zákon, resp. v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (I. ÚS 56/01).

7. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí č. k. 11 Co 21/2009-151 z 30. novembra 2009 stotožnil s rozhodnutím okresného súdu o priznaní príspevku na výživu sťažovateľky v sume 165,97 €. Predmetom prieskumu v rámci konania o odvolaní podanom odporcom sa stala iba čiastka 99,59 €, ktorú namietol odporca. Sporná ani medzi účastníkmi konania totiž nebola (čo ústavný súd považoval za náležite preukázané) časť priznaného príspevku v sume 66,38 €, ktorú odporca uznal a v minulosti sťažovateľke aj dobrovoľne platil. Na základe podnetu sťažovateľky vydal krajský súd opravné uznesenie č. k. 11 Co 21/2009 167 z 10. marca 2010, v ktorom spresnil časť odôvodnenia rozsudku s poukazom na rozsah prieskumu rozhodnutia okresného súdu (suma nad rámec dobrovoľného plnenia z celkovo priznanej čiastky príspevku).

Z rozhodnutia krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s ohľadom na odvolaním napadnuté rozhodnutie, zmenil výšku dlhu zročného výživného a rozhodol o trovách odvolacieho konania, vyplynulo, že toto jeho rozhodnutie nie je neodôvodnené ani arbitrárne.

8. Ústavný súd konštatuje, že skutočnosť, že sťažovateľka je toho názoru, že rozsudok krajského súdu je zmätočný, nemôže viesť k záveru o porušení jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vo veci zobral do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti a správne reagoval na zásadné otázky, ktoré v konaní vznikli, ako aj odvolanie odporcu a podnet sťažovateľky.

9. Nad rámec uvedených skutočností ústavný súd uvádza, že z dokladov predložených sťažovateľkou v konaní pred ústavným súdom jednoznačne vyplýva, že právoplatný rozsudok odporca rešpektuje. V období po rozhodnutí okresného súdu o povinnosti prispievať na výživu sťažovateľky sumou 165,97 €, proti ktorému podal odvolanie do výšky 99,59 €, pokračoval odporca v platení čiastky 66,39 €. Po rozhodnutí krajského súdu o odvolaní a potvrdení rozsudku okresného súdu poukázal sťažovateľke súdom priznaný príspevok v sume 165,97 € a z dlhu zročného výživného čiastku 34,03 €.

10. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2010